

Питання для самостійного опрацювання студентів

на період дії карантину

(з 11.03 до 3.04 2020 року)

Дисципліна «Історія світової музики»

Група: бакалаври II курсу композиторського факультету

Викладач – Корчова О.О.

Експресіонізм у музиці: історико-соціальний фон формування; паралелі зі живописною версією; естетична платформа; стилістика; вияви в різних національних культурах.

Нововіденська композиторська школа як центральне явище музичного експресіонізму: ідейні засади діяльності; широке коло представників; особливості творчих зв'язків всередині ядра школи; три індивідуальних версії експресіонізму.

А. Шенберг як лідер нововіденської композиторської школи: масштаб творчої особистості; суперечливість художніх поглядів; доля творчої спадщини в наш час; сутність музичних новацій; періодизація творчості.

Вокальний цикл А. Шенберга «Місячний П'єро» як «Біблія музичного експресіонізму»: ідейний контекст атонального періоду творчості; шляхи переосмислення магістрального для німецької музичної культури XIX ст. жанру; зв'язок назви твору з його ідейним комплексом, особливості втілення експресіоністської образності у вокальній та інструментальній партіях.

Постать А. Берга в сучасній музичній історії: особливий характер зв'язку з класико-романтичної традицією; самостійність творчої позиції; приховані смислові аспекти музичних текстів композитора; специфіка індивідуального композиторського стилю.

Концерт для скрипки з оркестром А. Берга як втілення найвищих художніх принципів митця: риси «інструментального реквієму»; свобода застосування додекафонної техніки, жанрові новації та виконавська історія твору.

А. Веберн як провозвісник музичного авангардизму: роль творчої спадщини композитора у формуванні авангардистської музичної естетики; специфіка вебернівського експресіонізму; образні та стилістичні новації індивідуальної музичної мови.

Оркестровий цикл «5 п'єс для оркестру» ор.10 як еталонний зразок вебернівського інструментального циклу: ідейно-історичний фон створення; концепція мініатюризації жанру; образне наповнення твору; особливості тематизму та оркестровки; поняття вебернівського «оркестру солістів».

Програмні музичні твори

- А. Шенберг: Струнний секстет «Просвітлена ніч»
Камерно-вокальний цикл «Місячний П'єро»
Кантата «Свідок із Варшави»
Три фортепіанних п'єси ор. 11
- А. Берг: Соната для фортепіано; Концерт для скрипки з оркестром.
- А. Веберн: Оркестрові твори ор. 1, 10.

Література

Експресіонізм музичний

Корчова О. Експресіонізм музичний // Сучасна енциклопедія України. Електронна версія. Том 9.

Корчова О. Модерністичні витоки сучасного композиторського раціоналізму // «Музична творчість та наука в історичному просторі» Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 73. – К.: НМАУ, 2008. – С.16-22.

А. Шенберг

Власова Н. О. Творчество Арнольда Шенберга. Изд. 2-е. – М.: Издательство ЛКИ, 2010. – 528 с., нот.

Павлишин С. С. Арнольд Шенберг: Монография. – М.: Композитор, 2001. – 480 с., ил.

Шенберг Арнольд. Письма / Сост. и публ. Э. Штайна. – М.: Композитор, 2001. – 462 с.

Шенберг Арнольд. Стиль и мысль: Статьи и материалы / Сост., пер., коммент. Н. Власовой, О. Лосевой. – М.: Композитор, 2006. – 528 с.

А. Берг

Векслер Ю. А. Берг. Опыт документализированной биографии / Ю. Векслер. – СПб.: Композитор, 2010.

Лобанов А. «Воцтек» А.Берга (Спроба критичного аналізу). – К.: Музична Україна, 1977. – 88 с.

А. Веберн

Веберн Антон фон. Лекции о музыке. Письма. Пер. с нем. / Библ. справ. М. Друскина. – М.: Музыка, 1975. – 143 с.

Холопова В., Холопов Ю. Антон Веберн: Жизнь и творчество. – М.: Музыка, 1984.